

גשר מעל מים סוערים - סדנה לסיום שנה

המפקח ומנהליו

המלחמה בישראל השפיעה עמוקות על החיים בבתי הספר - על השגרה, על הקשר עם התלמידים והצוות, וגם על תהליכי הסיום והפרידה של סוף השנה.

בתוך מציאות של חוסר ודאות, עולות תחושות מורכבות - קושי, אובדן, דאגה - ולצידן גם חוסן, מחויבות ועשייה חינוכית שלא פסקה. סיום שנת הלימודים הוא הזדמנות לעצור ולהתבונן: להכיר באתגרים, ולתת מקום לצמיחה שהתאפשרה דווקא מתוך הקושי.

הסדנה מזמינה את קבוצת המנהלים והמנהלות למפגש רפלקטיבי-

להתבונן בדרך שעשו, לזהות תהליכים של למידה והתפתחות, ולתת מקום גם למה שטרם הושלם - מבלי לטשטש את המורכבות שעדיין נוכחת.

מודל קובלר-רוס, למרות שפותח במקור להתמודדות עם אובדן ומוות, רלוונטי גם לתהליכי פרידה וסיום של תקופות משמעותיות, במיוחד כאשר הן מלוות במשבר. תיאוריות חוסן, לעומת זאת, מתמקדות ביכולתם של פרטים וארגונים להתמודד עם מצבי לחץ, להסתגל ולצמוח מתוכם.

מטרות:

- לאפשר שיח רגשי ומקצועי על סיום שנה בזמן משבר.
- לצייד את המנהלים בכלים מעשיים להובלת תהליך פרידה עם הצוותים.
- לאפשר למפקח/ת לסכם ולהיפרד מהקבוצה.

תיאוריה מנחה: מודל השינוי של קובלר-רוס (חמשת שלבי האבל) ותיאוריות חוסן (Resilience)

מודל קובלר-רוס, למרות שפותח במקור להתמודדות עם אובדן ומוות, רלוונטי גם לתהליכי פרידה וסיום של תקופות משמעותיות, במיוחד כאשר הן מלוות במשבר. באמצעותו נוכל לתת מקום למשבר ולהתמודדות עימו. באמצעות תיאוריות החוסן, נוכל לאפשר למנהלים ולמנהלות להתבונן ביכולותיהם וביכולות אנשי הצוות שלהם להתמודד עם כל אותם מצבי לחץ, להסתגל ולצמוח מתוכם.

לאור המצב הסנה מותאמת לזום, יחד עם זאת ניתן בקלות יחסית לשנות את כל אחד מהשלבים לסדנה פנים אל פנים.

שלב ראשון: "במימי השנה הזו - במה שטתי?" (25 דקות)

מצגת שיתופית (ניתן גם מצגת רגילה/לתאר בע"פ את הייצוג) ובה ציור של נהר (משולבות מספר הצעות במתווה זה) -

נזמין את המשתתפים: "דמיינו את השנה החולפת כנתיב שיט":

- איזה סוג מים היו השנה? (שקטים, סוערים, בוציים, מוארים)
 - מה היו הזרמים המרכזיים? (רגשיים, מקצועיים)
 - עם איזה כלי שטתי? (סירה מתנדנדת, רפסודה, אוניה)
- המשתתפים יוכלו לצייר (או לציין בע"פ) סמלים, מילים או דימויים לאורך הנתיב, שיבטאו את סוג המים שבהם שטו השנה (שקטים, סוערים, בוציים, מוארים), הזרמים המרכזיים (רגשיים, מקצועיים), הכלי שבו שטו (סירה מתנדנדת, רפסודה, אוניה) ואת השפעת המלחמה על פני המים.
- ניתן להציע שימוש בצבעים שונים כדי לבטא רגשות שונים.
- מה לקחה המלחמה? איך היא שינתה את פני המים?

חיבור לתיאוריה: שלב זה מתחבר לשלבי ההכחשה והכעס במודל קובלר-רוס. המשתתפים מקבלים לגיטימציה לבטא את הקושי, את השיבוש ואת הרגשות השליליים שעלו בעקבות המלחמה. זהו שלב הכרחי בעיבוד החוויה ובמעבר לשלבים מתקדמים יותר של התמודדות.

מהלך העבודה:

10 דק' - עבודה אישית

15 דק' - שיתוף בזוגות/שלשות

חזרה למליאה

שלב שני: "הגשרים שהקמתי" (30 דקות)

הנחיה למשתתפים: בשלב זה כל משתתף יספר סיפור קצר (2-3 דקות) על הגשר המשמעותי ביותר שבנה השנה, תוך התמקדות באתגר שהצליח לגשר עליו ועם מי יצר חיבור.

שאלות מנחות:

- אילו גשרים בניתי השנה?
- עם מי יצרתי חיבור?
- אילו אתגרים הצלחתי לגשר עליהם?
- איזה גשר היה משמעותי במיוחד עבורי?

מהלך העבודה:

5-10 דק' - כתיבה אישית קצרה.

15 דק' - שיתוף קבוצתי: כל משתתף בוחר "גשר מרכזי" מהשנה, ומספר עליו במשפט אחד.

5-10 דק' - יצירת קיר חזותי - כל משתתף כותב את שם הגשר + מילה שמתארת אותו (לדוגמה: "גשר לאמון" - יציבות) - המשתתפים מסיירים בקיר שנוצר (מצגת/לוח פיזי ועליו מודבקים פתקי ממו)

חיבור לתיאוריה: שלב זה מתחבר לשלבי המיקוח והקבלה במודל קובלר-רוס, ובעיקר למושג החוסן (Resilience). הוא מאפשר למשתתפים לזהות את הכוחות שלהם, את היכולת שלהם להתמודד עם קשיים ולמצוא משמעות גם בתוך המשבר. ההתמקדות בגשרים מסמלת את יכולת הגישור על פערים ואת היצירה מתוך קושי.

שלב שלישי: "המעבר - לאן אני רוצה להגיע?" (25 דקות)

- אם אני על הגשר - מה רואים בצדו השני?
- מה היעד שלי? איזו מילה, דימוי, ערך אני רוצה שילווה אותי?

מהלך העבודה:

10 דק' - כל משתתף כותב הצהרת כוונה אישית לשנה הבאה.

15 דק' - שיתוף בזוגות או במליאה.

חיבור לתיאוריה: שלב זה מתחבר לשלב הקבלה והתקווה במודל קובלר-רוס. הוא מעודד את המשתתפים להביט קדימה, ליצור משמעות מחדש ולהציב יעדים חיוביים. זהו ביטוי של חוסן, המאפשר להתמקד בצמיחה ובהתפתחות למרות הקשיים שחוו.

סיכום והטמעה (10 דקות)

- שיח מסכם: "מה לקחתי מהשיחה הזו להמשך הדרך שלי?"
- המשתתפים מצלמים את הגשר שלהם ושומרים כתזכורת.
- משימה אישית: לבחור גשר אחד ולחזק אותו כבר בשבוע הקרוב.

